

SPARKS

BY

SPARK

Niin sitten tapahtui, että merimiehet saivat osakorvauksen devalvaation heille tuottamasta rahallisesta tappiosta. Lisäksi saatiin pieni korjaus peruspalkkoihin.

On luonnollista, että n. 20 % korvaus n. 40 % menetyksestä on herättänyt paitsi ikävää ihmetelyä, myöskin tyytymätöntä purnausta meriväen parissa. Mutta se on yksinomaan luonnollista, täysin oikeutettua se sensijaan ei ole. Maamme taloudellinen tila on nyt kertakaikkisesti kurja, se on sellaisessa jamassa, että sen kohentuminen vaatii uhrauksia koko kansalta, siis merimiehiltäkin. Se, kutka keitoksen ovat keittäneet, on asia erikseen — tämänhetkiseksi tosiasiaksi jää, että kehnosti ovat asiat, ja että niiden korjautuminen edellyttää epäitsekästä tingintää kaikissa kansalaispiireissä. Vähäväkin kansa saa jälleen maksaa tyhmien johtajiensa viulunvingutuksen — eikä se ole ensimmäinen kerta, eikä taida viimeiseksiäkään jäädä.

Varmaa on, että merenkulkijajärjestöjen edustajat ovat tehneet neuvotteluissa parhaansa, että he ovat kiristäneet (mikä ruma sana) irti sen, mikä on ollut ilman suurempaa rähinää mahdollista, ja se riittääkään meille aktiivisille merenkulkijoille. Säilyttäkäämme nyt rauhallisuutemme ja katsokaamme, mitä aika tuo tullessaan. Muista-kaamme, ettemme yksin me kärsi devalvaatiosta ja muusta tappiosta.

Eräs ajan ilmiöistä on se, että yhä useammat, lähinnä päällystöön kuuluvat merimiehet hakeutuvat pohjoisten naapurimaitten kauppalaivastojen aluksiin. Jo nyt ennustetaan esimerkiksi nuorten perämiesten katoa omassa kauppalaivastossamme lähivuosina.

Tosinhan nytkin on mahdollisuus säilyttää tarkkailuluettelot, mutta irtonaisina ne pyrkivät helposti katoamaan. Kuten edellisestä huomaa, ei »mustalla kirjalla» olisi enää mitään virkaa tämän jälkeen. Myös tullitarkastukset nopeutuisivat huomattavasti, koska jokainen voisi kirjoittaa tavaran valmiiksi kirjaan jo ennen satamaan tuloa. Tullivartijain tehtäväksi jäisi vain tarkistus ja kokoaminen.

Nykyisellään ei tullikirjaa voi pitää minään muuna kuin yksinkertaisena tilikirjana, suurin puute on se, että siitä ei mitenkään selviä, mitä tavaroita k.o. summalla kulloinkin on tullattu. Lieneekö taas ollut komitea asialla, kun on tällaista jälkeä syntynyt? Luulisi olevan kaikille eduksi, että pyritäisiin joustavuuteen ja käytännöllisyyteen, kuten sopisi toivoa, varsinkin kun siinä ei olisi mitään menetetty. Mutta onhan muissakin yhteyksissä nähty, että järkevimmät ja käytännöllisimmät ratkaisut ovat maassamme tuntematon käsite.

Aiheetta enempiin, odotellaan tässä sitten seuraavaa kirjaa, mikä se taas lieneekin...

Pnen

Sähköttäjäkadosta tuskin voitaneen ainakaan toistaiseksi puhua, ja hyvä on, kun niin on. Se, että muutamat epäsosiaaliset tyypit ovat ehtineet paeta lähinnä Ruotsin kauppalaivaston turviin, on valitettavaa ruotsalaisten takia. Posti- ja lenätinhallituksen liittomme myötävaikutuksella tekemä päätös lakkauttaa joko toistaiseksi tai kertakaikkisesti kansainvälisen radiosähköttäjätodistuksen voimassaoloaika pahimmissa rikkomustapauksissa oli, paitsi tarpeen vaatima, myöskin kurinpidollisesti oikeaan osunut. Aivan liian kauan ehdittiinkin kohdella junkkareita liian helläkäit- sesti, vahingoksi sekä asianomaisille itselleen että ammattikunnalle ja isänmaalle. Ja muutamat heistä, kuten sanottu, ehtivät paeta hyvien naapureittemme pariin, heille jatkuvaksi kiusaksi.

Jo n. kaksikymmentäkaksi vuotta sitten, päällekirjoittaneen alotellessa Titarin jaloa uraa, löytyi laivasähköttäjiä, joista puhuttiin —. He olivat miehiä, jotka viihtyivät vain lyhyen tovin laivassa kerrallaan, loikaten ehtimiseen laivasta ja yhtiöstä toiseen. Ja jokaiseen alukseen, missä he tuokion vaikuttivat, he jättivät runsaasti ikävää puheenaihetta. Useimmat näistä laivayhteiskuntaan sopeutumattomista Veljistämme ovat nyttemmin muuttaneet toisille oinsijoille, missä he toivottavasti ovat tavanneet mieleisensä laivan —. Vain harvoja heistä on jäljellä, joitakin loppuiäkseen merkittyjä miehiä, joitten on enää sangen vaikeata saada laivatointia itselleen. Heille tah- toisin lausua, ettei ympäristö eivätkä lähimmäiset ole heitä merkinneet, vaan kukin heistä kantaa otsallaan Pahan Oman Minänsä merkkiä. Syytä ei ole etsittävä hankalista kapteeneista, pahoista perämiehistä, keunoista laivoista eikä typerästi johdetusta radiosähköttäjälitosta, vaan Omasta Rakkaasta Itsestä, joka on meidän jokaisen pahin vihollisemme. — Oma Suuri Minämme langettaa meidät tyytymättömyyteen vähäisissäkin vastoin- käymisissä ja hankaluuksissa, ruokkii meitä karsimättömyydellä elämän vakavassa leikissä, kat- keroittaa meidät ympäristöömme ja lähimmäi-

Palapelin loppuosa

(alkuosa Rs 5/57:ssä)

Sitäkin olen ihmetellyt, miksi ei henkilökunta yleensä tahdo laivoissa pysyä, ja uskon että tässä suhteessa on a.o. varustamoissa suurin syy, he kun eivät tahtoisi mitään uhrata *viihtyisyyden hy- väksi*. Usein kiukuttaa lukea lehdistä kauniita juttuja laivoista, joissa on opinto-, valokuvaus- ym. kerhoja ja sama lehti saattaa ihmetellä miksi toisissa laivoissa ei tehdä muuta kuin juopotellaan? Jos on käytettävissä edes jonkinlainen soppi, josta voisi saada aikaan seurustelu- t. kerhohuoneen laivalle, varmasti alkoholinkäyttö vähenisi. Meil- läkin on laivalla useita innokkaita valokuvaajia, mutta ainoa paikka missä voi pitää jonkinlaista palaveria on kannella tai jonkun hytissä. Hyttien koot on taas ennestään tunnettu seikka, joten ei siitä sen enempiä.

Lienen tässä jo eksynyt syrjään alkupään aiheesta, ja ryhtynyt ruotimaan sosiaalisia prob- leemoja, mutta kyllä niissäkin ruotimista olisi, kuitenkin riittääkään tältä kertaa.

Pnen

siimme — lyhyesti, tekee meidät yhteiskuntajärjestykseen sopeutumattomiksi kansalaisiksi, jotka ovat vaurioksi ja vahingoksi paitsi koko merimiesten ammattikunnalle, myöskin koko kansakunnalle ja isäimme maalle.

Ikävää tänä päivänä on se, että ammattikunnassamme yhäkin löytyy tyyppejä, jotka saattavat, paitsi pilata omat mahdollisuutensa sekä ammatissaan että elämässään, myöskin aiheuttaa suurta hankaluutta liittomme johdolle ja maineelle sekä lisäksi vauriota koko merimieskunnalle. Yhäkin löytyy nuoria Titareita, joitten sopeutuminen laivayhteiskunnan puitteisiin näyttää olevan heille ylivoimaista. Jossakin yhteydessä olen viitannut siihen, että merelle lähtevien nuorten sähköttäjien suurena puutoksena on aikaisemman merikokemuksen täydellinen puuttuminen, sekä tähdentänyt vanhemman ammattiveljen valvonnassa suoritettua oppiajan terveellisyyttä ennen itsenäiseen toimintaan astumista. — Toistaiseksi on tyydyttävä siihen, että nuoret veikot saavat omin päin paitsi aloittaa ammatillisen uurastuksensa, myöskin sopeutua heille täysin outoihin laivoiloihin. Niinkauan kuin näin on, kompastumisia sattuu, jopa niin pahoja, että jaloilleen jälleen nouseminen ei enää kunnolla onnistukaan. Tällöin on olemassa suuri vaara, että nuoren elämän kaari alkaa laskea jo ennenkuin se on alkanut kunnolla nousutakaan. Ja jatkuvaan nousuun se on luotu, kunnes vihdoin sen väistämätön lasku voisi alkaa kauniisti ja rauhallisesti.

Joku lukijoistani saattaa hymähdellä tämänkaltaisille juttuluilleni, joita hän pitää joko sentimentaalina taikka lapsellisina taikka molempina, mutta se ei minua häiritse. Hänelle tahtoisin sanoa, että jos hän niin tekee, juuri hän on vaaravyöhykkeessä, mihin yhdenkään sähköttäjäväljistäni en soisi joutuvan. Yksikään niistä Veljistäni, joka on Jumalamme armosta oppinut nöyryyden sekä alistumisen läksyn elämän käsissä, käsittää jutteluni eikä sille hymähtele. Hän käsittää, etteivät yksinomaan hyvät ammattimiehet, eivät siis ammatillisesti etevät sähköttäjäkään yhteiskuntaa ja maailmaa rakenna, vaan että siihen tarvitaan muutakin — sitä voimaa, mikä ei asusta maan päällä, vaan korkeuksissa, mistä se kuitenkin alituisesti maitten ja merten ylle säteilee. Jokainen meistä etsii alituisesti jotain hyvää, jaloa ja kaunista — jotain, mikä antaisi varman pohjan jalkojemme alle, ja mikä saisi meidät tuntemaan, ettemme elä elämäämme turhan takia. Mutta useimmiten etsimme sitä maan päältä, mistä sitä ei löydy, ja niin jäämme haparoimaan loppuiäksemme. Mistä se sitten johtuu? Rohkenen sanoa, että se johtuu uuspakanuudesta, mihin olemme vaipuneet, me monin tavoin valmiiksi sivistyneet kristityt. Olemme kehittyneet kristityiksi, jotka eivät tunnusta Kristusta Herrakseen ja Mestarikseen, — jotka rämpiävät elämänsä taivalta omin päin ja voimin, kunnes oma ymmärrys vihdoin sammuu, ja omat voimat ehtyvät. Jaksetaan jotenkuten loppuun saakka, eikä aina sitäkään, ja tyydytään täydelliseen tappioon, vaikka voitto onkin joka hetki ollut käten ulottuvilla. Tahtoisin kysyä, onko tämä sitten viisasta? — kannattaako se? — ravitseeko se terveen ymmärryksemme? Ei varmastikaan.

Maamme ja kansamme historia kertovat Jumalan suurista töistä meitä kohtaan, tuoreimpana todisteena siitä on selviytymisemme viime sodan jaloista. Eikö esi-isiemme usko Kristukseen ja Jumalaan enää meille kelpaakaan? — olemmeko todellakin jo niin sokaistuneita uuspakanuudessamme, että uskomme rakentavamme taivaan maan päälle, ja ettei uutta elämää olisikaan? Toisin sanoen, olemmeko sittenkin saaneet vaikean tartunnan Jumalan ja Kristuksen kieltävistä äärimmäisyysopeista, jotka olemme — mukamas — valmiit tuomitsemaan?

Nyt joulun lähestyessä valmistautukaamme, mekin merten rämpiäjät, viettämään kristikunnan suurinta juhlaa todellisten kristittyjen tavoin, arvokkaasti ja nöyrästi. Kristuksen evankeliumista iloiten.

En soisi ammattiveljeni joutuvan elämässään nenästä vedetyiksi. Parhaan mahdollisen neuvon annan teille kehoittamalla teitä edes vilkaisemaan, mitä suuri, ja kuitenkin omasta mielestään maailman vähäpätöisin ihminen Paavali lausuu Kolossalaiskirjeen toisen luvun kolmannessa jakeessa. (Voittakoon uteliaisuus, jollei muu —).

Olemme jälleen matkalla yli Rapakon USA:han. On syyskuu, ja eilen ylitimme 30' W, mikä on pohjois-Atlantin puolivälin rajapyykki.

Eilen tapahtui muutakin mainittavaa, tämän vuoden järjestyksessä kolmas »amerikkalainen» hurrikaani Carrie sivuutti laivamme, mutta onneksemme n. 1000 mailin etäisyydellä etelän taholla. Eräs tavallinen syvä matala taas vaikuttaa laivamme perän takana, myllertäen Brittein saarten läntisiä rannikkovesiä sekä itäistä Pohjois-Atlanttia.

Tänä iltana olen jälleen havainnut merkillisen, Pohjois-Atlantille luonteenomaisen avaruudellisen ilmiön: Radiokuuluvuus on jokseenkin olematon, Euroopasta en ole kuullut toviin pihaustakaan, Yhdysvaltojen itärannikolta jonkin heikon viki-nän. Aikaisemmin illalla kuului sentään jotakin vanhalta mantereelta, sekä Genoa että Roma Radio, vieläpä hienosti. Mutta nyt, vähän yli 2400 gmt — eivät nekään. Laivamme psn oli tänään 54.17 N 36.29 W, ja paikalliset olosuhteet: koko taivaanlaki ohuessa pilvessä, tuuli NNE about 3 to 4 pesuvatia. — Päivällä taivas oli lähes pilvetön, ja aurinko heloitteli. Mutta, tarkastellessamme aurinkoa suodattimella varustetulla kaukoputkella, havaitsimme sen yläosan pinnassa selvästi useita pilkkuja.

Kello 0115 gmt. — Avaruuden hiljaiselo jatkuu miltei muuttumattomana; DAN yritteli ääntelehtiä kahdeksan bandilla, samoin CUL sekä jokin vähemmän tunnettu asema, mutta nyt on esimerkiksi ensiksimmäinen jälleen vaiti, tai paksun seinän takana. USA:n puolelta taas WSL kuului tuokion qsa 1 kolmellatoista, mutta esimerkiksi NSS oli at 0035 gmt täysin mykkänä. Sen antama aikamerkki at 2400 gmt oli kuulunut huonon qsa 1 voimakkuudella.

Olosuhteet ovat merkilliset, eikä tämä ole ensimmäinen kerta näillä vesillä. Jouduttuani itse tälle reitille ensimmäisen kerran vuonna —55 aloin

omakohtaisen kokemuksen pakottamana aavistella, millaisia hankaluuksia pohjois-Atlantti saattaa Titarille tarjota. Ei tämä meri tyydy yksinomaan myrskyilemään, se sekoittaa myrskykeskuksillaan avaruudenkin. Kertakaikkiaan hankala meri, eritoten talvisin. Jo vuonna —55 nostin vaatekaappin pohjalla makaavaa lätsälakkiani niille muutamille ammattiveikoille, jotka olivat seilanneet vuosikausia tällä reitillä. Ja nyt olen salaviihkä ylipäänsi, että voin lukeutua heidän joukkoonsa. Takanani on m.m. mutka Etelä-Afrikan rannikolla sekä kaksi Kiinan matkaa, mutta sanottava on, että Pohjois-Atlantin alue on ollut radiomielessä yllätyksellisin ja hankalin. — Nuorille, näille vesille saapuville Titareille tahdon huomauttaa, ettei ole syytä pahemmin hermostua, jollei HF-bandeilla sattuisi jonakin päivänä juuri mitään kuulumaan. Vika ei ole ottimessa, vaan avaruus oikuttelee. Kerrankin sattui siten, ettei USA:n itärannikolta kuulunut ainoakaan asema, mutta sensijaan Mac-Key'n KFS länsirannikolta kaiutteli viitosen voimakkuudella. Olimme silloinkin suunnilleen samoilla paikkeilla kuin nytkin.

Jo usean tunnin ajan olen seurailut kuuluvuuden kehittymistä, sillä pöydälläni odottelee kaksi msg:tä perilletoimitusta, toinen OFJ:hin, toinen WSL:ään tai WCC:hen. — Kaiken kukkuraksi jokin paikallinen häiriö törisee kiusallisen voimakkaana juuri kahdeksalla, parhaalla iltä, ja yöbandilla. Joo.

— — — Kello 0240 gmt. — Taivaanlaki selkenee, ja ihmeelliset revontulet liekehtivät sillä, alati muotoaan ja väriään vaihdellen. Suurenmoinen näky —. Noin neljännestanti sitten DAN kuului kahdeksalla qsa 3—4, ollen nyt jälleen nollassa. Yksikään toinenkaan erurooppalainen asema ei pirahdakaan. Amerikan puolelta taas — sieltä kuuluu KFS qsa 1—2. Mutta se ei kuullut minua —.

Viisainta, mitä voin nyt tehdä, on kömpiä punkkaan. Good night, everybody, missä lienetekin, oi jalot Titarit.

— — — Seuraavana päivänä, klo 2230 gmt. — Erittäin keho radiokeli jatkuu, joskin eilisestä hieman parantuneena. Lähetin kotimaahan osoitetun msg:n via DAN, joka kuuluu miltei viitosella 8:lla. Sain vastauksen kolmanteen kutsuun. OFJ, samoin kuin SAG:kin, on seinän takana —. USA:han tarkoitettu sanoma taas piti lähettää Cape Race Radion/VCE kautta. Cape Race'iin on nyt matkaa abt. 500 mls.

— — — Baltimore/Md., lokakuun 5 p:nä.

Alussa mainittu hurrikaani CARRIE repi ja raastoi saksalaisen koululaiva PAMIRIN hylyksi sekä upoksiin. 86:sta miehestä kahdeksankymmentä menehtyi aaltoihin, jotka olivat n. 30 jalan korkuiset. Laivamme ollessa 21/9 at 1100 z 57.20 N 25.00 W kuulin SWFS:n välittävän Panirin ensimmäisen SOS-tiedoituksen, mikä kuului:

At 14.01 gmt psn 35.57 N 40.20 W foremast broken by very heavy seas. Tiedoitus kuvasi katastrofin alkua, ja se jäikin ensimmäiseksi ja viimeiseksi Pamirin lähettämäksi selväksi tiedonannoksi, sillä ratkaisevat tapahtumat kehittyivät nopeasti. Pian olivat kaikki mastot katkenneet,

Laulu punaisesta rubiinista

Kirjakauppa. Pääsisäänkäynti Aleksanterinkadulta. Tervetuloa.

On sateinen syys-kesän iltapäivä. Pakettiauto pysähtyy kirjakaupan takapihalle. Kuljettaja ja apumies vetävät ruumasta ruumiskirstua muistuttavan laatikon, kantavat sen liikkeen pakkaamoon ja ilmoittavat lakoonisesti:

»Laulu.»

»Punaisestako?» kysyy joku myyjistä.

»Niin, rubiinista.»

Laulu punaisesta rubiinista:

I näytös. Seuraava aamupäivä. Myymälä. Liikkeeseen ilmestyy ensin mäyräkoira sitten vähän myöhemmin sen omistaja.

»Hyvää huomenta, hyvää huomenta! No pirulainen. Arvasinhan minä, tänne se koiran pakana juoksi. Eihän minulla mitään asiaa. Tuletkos rakki. — Kas vain teillepä on tullut uutuuksia, on totisesti. Aa, minun lempikirjailijani Schillerkin on taas julkaissut uuden teoksen ja Flaubert, siltä pojalta sitä syntyy. (Katsoimme miestä suu auki.) Täytyy kai jotain ostaakin kun kerran tuli. Pankaa vaikka tuo. Nopeasti, nopeasti. Minulla on kiire. Paljonko maksaa. 1200 mk, vai niin, eihän se paljoa. Nopeasti (miehen kädet vapisivat). Tänne, tänne kirja, ei tarvitse pakata. Ulos rakki ulos, ulos. Nopeasti.»

Mies häipyä hattu silmillä, »Rubiini» kainalossa. — Ei ollut käynyt ennen liikkeessämme.

II näytös. Laulu punaisesta rubiinista on myyty loppuun. Myymälä on täynnä asiakkaita.

»Onks teillä punaista? Vai ei. Onks ruottiks sitte? Mull on kyllä sanakirja ja ei silti, kyll'hä mä vähä itteki osaan ruottii, meinaan. Perkele, sekin loppu. Onks enklanniks, franskaks, tahi saksaks? Mull on poika ylioppilas, se kyll kääntää. Ei ollenkka! Ei sitä ollu Turuska eikä Tampereella eikä Lahres. Miss täällä on diversikauppa?»

»Hyvä herra (vanhempi nainen puuttui asiaan), kaikkien säädyttömien julkaisujen perässä Te viitisittekin juosta. Jos te tuntisitte tuon kirjan sisällön, niin Te häpeäisitte omaa käytöstänne. Mitä julkeuksia onkaan sivuilla 34, 112 ja 187. Minä muistan ne kuolemaani asti. Oi maailma minne menet! Perikatoon, suoraan Helvettiin!» (j.s. siv.)

kaikki neljä, Pamir oli entinen suomalainen nelimastoparkki, monet kerrat Kap Horninkin kiertänyt, mutta Pohjois-Atlantilla sen satu lopullisesti päättyi; uljas satu.

Itse kiersin kauan, kauan sitten, ollessani 18-vuotias poikanen, kolmimastoparkissa samaisen Kap Hornin. Sain silloin käsityksen siitä, mitä on olla purjelaivassa ankarassa myrskyssä.

Hyvät Veljet, nyt jälleen — syys- ja talvimyrskyjen alkaessa, tarkistakaamme erikoisella huolella antennien kuntoisuus. Ja jos suinkin mahdollista, vetäkäämme vara-lähetinantenni — lyhytkin — ylös.

Elämän rytmiä . . .

Prrrrr . . . kello on taas 0730 GMT, jaa, täytyy nousta ylös. Kylläpä tämä kylmä vesi tekeekin hyvää kasvoille. Likka tuo kohta uutta vettä. Juomasellaista myös. Ahteriipiikistä saisi kylmempää. Täytyykin sanoa, että hakee sieltä. Ei, nyt pitää käväistä murkinalla ja kahvilla, että kestää tässä maailmassa keskipäivään asti.

On niin lyhyt matka täältä Thamesille. Vasta 0830 GMT se Niton antaakin WX:nsä. Muistelin ensin, että se tulisi jo 0800 GMT, mutta sehän onkin OM DAN, joka silloin työntelee näillä vesillä tuon veikkauksensa eetteriin. Niin on. Chesterfield maistuukin mukavalta näin kahvin jälkeen. Joku ruotsalainen tuossa 500:lla työntelee nyt CQ de . . . GM PSE QRU? ERE NIL TITAATI-TAATI. Hoh, tuota en oikein ymmärrä, miksi tuota tyyliä käytetään. En ole kuullut meikäläisen tuollaista tapaa käyttävän kait milloinkaan. On niin yksinkertaista kääntää varpaalla silloin tällöin nappulaa yhdelle sun toiselle jaksolle ja sieltä se tulee — TFC-lista. Tuo tulee mukavasti tuo PCH. Siellä on hyvät sähköttäjät. Vastaa aina heti. Nyt on SP ja joku torvelo siellä virittelee ja vinguttaa. Arvasinhan . . . heti GNF huomauttaa hiljaisuudesta, mutta kaveri ei kuule. Katsois pitkää viisaria. Ei katso. — Se on punaisen päällä. Se viisari . . . Puoli minuuttia on jäljellä ja TTT de OST MINEWNG QSW 435 KCS = . . . heitetään päsinne . . . jaa, PCH:kin antaa WX viiden minuutin kuluttua ja muistuttaa ja ilmoittaa siitä juuri 500:lla. Olkoon se kuitenkin nyt tällä kertaa. Emme tarvitse sitä nyt . . . de GNI GM WX WX = Forecast Wight

»Onks teill se kirja. Myykää pois mull vaan. Mä maksan 2000 mk.»

»Minä maksan 3000 mk.»

»Minä 4000 mk.»

Nainen poistuu myymälästä suuren ihmisjoukon saattamana. Laulaa mennessään: »Oi laulu punaisesta rubiinista, sun kera Helvettiin nyt matkataan.»

III näytös. Myymälä. Kaksi poliisia astuu sisälle.

»Me tultii takavarikoimaan rupiini. Lyhyestä virsi kaunis eli sydän kielsi, käsi käski.»

»Kenen käsi?» kysyimme me.

»Vanhan mummon, yksinäisen äidin, oikeuskanslerin, vanhoillisuudesta voimaa imevän herrasmiehen ja julkisuutta kaipaavan, jo aikoja sitten

Radiorahastoon oli marraskuun loppuun mennessä kertynyt varoja yhteensä 35.560 mk 63 eri lahjoittajalta. Joulupukki ei vielä voinut tuoda vastaanotinta toimistoomme.

Väriä äänenkannattajaamme!

Ensi vuoden numeroiden aineistoa toivotaan.

Portland Dover winds southwest . . . hyvä on, vienkin tämän nyt kolmoselle. »Tuleeko tällainen sää tämän vuoden aikana, vai?» Sellainen hän on, kolmonen. Ja niin olen hiukan minäkin.

Chief Mate . . . II . . . III Mate . . . Chief Eng . . . I . . . II . . . Deck-boy . . . Trimmer . . . Cook . . . täytyy saada tämä tullilista kuntoon taas. Ai paljonko? Kuusisataa savuketta . . . paljonhan oletkin käryyttänyt edellisen listan jälkeen . . . hahha. Toisilla on suitsukkeita. Kenellä mitään. Vesipistooli . . . Mene hittoon pistooleinesi . . . pannaanko tutti myös? Yksi pullo . . . piimäkö? Ai laimjuusia. Tullilistaa tehdään. Pane sitten nimes paperille . . . ei siihen vaan tuohon . . . ei ei, riviä alemmaksi, hyvä veli . . . pannaan paperia alle, kun on noin mustat nyrkit. Kyllä se hyvä on, vaikkei kukaan takuulla selvää saakaan, mitä siinä lukee. Seuraava potilas . . . pyyhkikää huopasianne, kun tulette Langattoman korsuun. Ei viisastella. Tietenkin ne pyyhittää oven ulkopuolella.

Onpas pojilla taas rahalista. Tuo puolikaskin luulee kai olevansa Faruk . . . herrajee 30 puntaa. Ihme, kun ei ole anonut 300 . . . no annetaan 20. Ei saldo kestä enempää. Timppa pihistää, ei ota kuin 2 puntaa. Olishan hänellä saldoa. Paljonkohan itse ottais?

»Sun pitää mennä poliisilaitokselle. Siellä on joku pojista». Voi hitto. Nukuttaa niin mukavasti. No, mä menen . . . väärinkäsitys . . . »Ai, et tehnyt mitään etkä käsitä, miksi tänne toivat». Joo, joo . . . vanha selitys. No, saihan siellä kupin teetä. Takaisin pahnoihin. Ylityötä. Kohteilaita ovat nämä englantilaiset poliisimiehet. Ovat varmasti. — — —

Elämä jatkuu vielä ensi vuonnakin!

oman ajatuskykynsä menettäneen miehen. On siinä käsiä!»

»On meillä muutama ruotsalainen laitos rubiinista. — Ei kai auta muu kuin laittaa ruumiskirstuun.»

IV näytös. On sateinen syys-kesän iltapäivä. Pakettiauto pysähtyy kirjakaupan takapihalle. Maa ja taivas kyynelehtii. Hiljaa tippuu vesi räystäältä punaisen laatikon kannelle. Hiljaa, surullisin askelin kantavat kuljettaja ja apumies pitkää ruumiskirstun näköistä laatikkoa auton ruumaan. Hautausaattoon ei osallistu omaisia. Vainajan isä on kaukana ulkomailla.

Mutta jossakin huoneen ihanassa lämmössä lojuu laiskanlunnassa tyytyväisen näköinen herra. Hänen otsansa ei ole erityisen korkea, silmät näkyvätkin kohta sanomalehden yläreunan tasolla. Hän lukee yleisön-osastolta nimeään. Tavaa sitä hartaasti, noin ja noin. Sitten hän panee lehden pois ja ottaa kirjahyllystään »Laulun punaisesta rubiinista» ja avaa sivun 34.

J. E. J.

Suosikaa

ilmoittajiamme!

m/t NUNNALAHTI

(kuva kansilehdellä)

M/t Nunnalahden saapuesssa ensi kertaa kotimaan satamaan Naantaliin marraskuun 20 päivänä, oli Neste Oy järjestänyt laivalla tutustumistilaisuuden, johon myös SR:n edustaja oli saanut kutsun. Neste Oy:n puolesta yhtiön toimitusjohtaja Uolevi Raade, hallinnollinen johtaja I. U. Manninen ja kaupallinen johtaja E. Erho sekä aluksen päällikkö kapteeni O. A. Barck ottivat vieraat vastaan.

Alus on rakennettu Hollannissa, jossa se laskettiin vesille viime kesäkuun 28 päivänä. Koeajo suoritettiin lokakuun 14—15 päivänä ja aluksen luovutus Neste Oy:lle tapahtui 18. 10. 1957. Seuraavana päivänä se lähti noutamaan öljylastin Novorossiskista Viheriäisten öljynjalostamolle.

M/t Nunnalahti on kauppalaivastomme toiseksi suurin alus. Sen suurin pituus on 165 m ja leveys 21.5 m. Kantavuudeltaan se on 17.323 d.w. tonnia ja bruttovetoisuudeltaan 11.841 rek. tonnia. Nopeus täydessä lastissa 15.6 solmuväliä. Luokituksestaan se kuuluu Lloyds Registerin korkeimpaan luokkaan ja on vahvistettu jäissä kulkua varten suomalaisen jääluokan 1 C vaatimusten mukaisesti.

Pääkoneena on yksitoiminen, kaksitahtinen Werkspoor—KEBS 689/125 dieselmoottori, joka kehittää 7.200 hv 125 kierroksella/min. Apukoneina on 3 kpl Werkspoor dieselmoottoireita à 320 hv generaattoreineen. Erikoisesti mainittakoon, että laivassa on vaihtovirta 440/110 v.

Tankkeja on yhteensä 20 kpl, joista 10 keskitalkkia ja 5 paria sivutankkeja.

Laivan Standard-merkkisten radiolaitteiden lisäksi mainittakoon muista merenkulkulaitteista tutka (Raytheon), radiosuuntain, kaikuluoti, hyrräkompassi, automaattinen ohjauslaite sekä lodicator, jonka avulla valvotaan lastin sijoitusta.

Henkilökunnan vahvuus on 40. Laivan radio-sähköttäjänä toimii Jorma Hänninen.

Maamme kauppalaivasto on saanut tervetulleen lisän m/t Nunnalahdesta, jota rakennettaessa kaikki viimeisimmät teknilliset edistysaskeleet on otettu huomioon. Myös sosiaalisessa mielessä on merenkulkijain viihtyisyydestä huolehdittu esimerkillisellä tavalla. Niinpä kaikki miehistönkin hytit ovat tilavia yhden hengen hyttejä ja vapaa-ajan harrastuksia varten on laivalla väljät ja viihtyisät seurustelutilat. Erikoisesti on syytä mainita ajanmukainen askarteluhuone erilaisine työvälineineen kuten höyläpenkki, porakone ym ja valokuvauslaboratorio filmien kehittämistä ja suurennusta varten kaikkine tarpeellisine kojeineen. Tarvinnee tuskin mainita, että sauna kuuluu laivan varusteisiin ja niitä on jopa kolme kappaletta. Lisäksi vielä pesutilat uudenaikaisine pyykinpesukoneineen.

M/t Nunnalahden tutustumiskäynnillä oli edustajallamme tilaisuus tutustua myös yhtiön öljynjalostuslaitoksiin. Se oli erittäin mielenkiintoinen nähtävyys valtavine ja lukuisine putkistoineen ym teknillisine laitteineen. Kiittäen edustajallemme osoitetusta vieraanvaraisuudesta esitämme Neste Oy:lle onnittelumme uuden ajanmukaisen

TOIMIPAIKKOJEN VAIHDOKSET LAIVOISSA ajalla 1. 10. 57—30. 11. 57

28. 9. 57	Syversen, Leo	t/a Wirma (va)
1. 10. 57	Blomqvist, Pentti	t/a Wirakel (va)
9. 10. 57	Teikari, Erkki	m/a Inga
10. 10. 57	Fallström, Teuvo	s/s Penelope
13. 10. 57	Nyysinen, Heikki	s/s Innamo
14. 10. 57	Sundblom, Lennart	s/s Silja (va)
16. 10. 57	Jussila, Paavo	s/s Alppila
21. 10. 57	Suomalainen, Otso	m/s Margareta
21. 10. 57	Honkanen, Veikko	s/s Rundal (va)
21. 10. 57	Hurrila, Leevi	s/s Österbotten
22. 10. 57	Kaislaniemi, Pekka	t/a Wiima
22. 10. 57	Suominen, Rauno	s/s Ernst S
25. 10. 57	Rautasalo, Osmo	s/s Helsingfors
28. 10. 57	Ahopelto, Pekka	s/s J. V. Paulin

1. 11. 57	Teriö, Matti	s/s Silja
1. 11. 57	Saario, Mikko	s/s Atlas
1. 11. 57	Heiniö, Kyösti	t/a Wipunen
5. 11. 57	Henriksson, Pauli	t/a Wirakel
20. 11. 57	Salonen, Pauli	s/s Dione
22. 11. 57	Hänninen, Toivo	s/s Jacqueline (ruots.)

26. 11. 57 Laitosalmi, Heikki s/s Olympia

Vapaina 31. 10. 57: (Reima Jokinen), Reino Voutilainen, Teuvo Rikkola, (Eero Penttinen), Paavo Salokangas, Esko Jokinen, Pentti Talvenheimio, Pentti Blomqvist, Ilppo Konttinen, Veijo Rimpiläinen, Matti Mölsä, Lasse Lehtonen, Teuvo Miettinen, Pauli Salonen, Harry Aro, Pauli Halttunen, Jarmo Virkkumaa, Pentti Karhu, Martti Mustonen, Hannu Päivistö, Rolf J. Lindqvist, Eino Mononen, Kurt Forsius, Heikki Laitosalmi, Martti Montonen, Matti Härkönen, Onni Harju, Martti Vainionpää, Simo Oikarinen, Ismo Sihvonen, Eino Seppänen, Eero Toivonen, Erkki Anttila, Pentti Virolainen, Erkki Rajala, Keijo Elo, Pentti Uimonen, Toivo Salmi, Rainer Skog, Juho Timonen, Tapio Lahtinen, Göran Appel, Erkki Myöhönen, Reijo Laamanen, Kalevi Siitonen.

Vapaina 30. 11. 57. (Reima Jokinen), Reino Voutilainen, Teuvo Rikkola, (Eero Penttinen), Paavo Salokangas, Esko Jokinen, Pentti Talvenheimio, Pentti Blomqvist, Ilppo Konttinen, Veijo Rimpiläinen, Matti Mölsä, Lasse Lehtonen, Teuvo Miettinen, Harry Aro, Pauli Halttunen, Jarmo Virkkumaa, Pentti Karhu, Martti Mustonen, Hannu Päivistö, Rolf J. Lindqvist, Eino Mononen, Kurt Forsius, Martti Montonen, Matti Härkönen, Onni Harju, Martti Vainionpää, Simo Oikarinen, Ismo Sihvonen, Eino Seppänen, Eero Toivonen, Erkki Anttila, Pentti Virolainen, Erkki Rajala, Keijo Elo, Pentti Uimonen, Toivo Salmi, Rainer Skog, Juho Timonen, Tapio Lahtinen, Göran Appel, Erkki Myöhönen, Reijo Laamanen, Kalevi Siitonen, Pertti Pessi, Karl-Gustav Sandström, Frej Ahlqvist, Eino Jokinen, Raimo Salonen, Jorma Liikkanen, Juhani Rouhiainen, Risto Alanne.

laivahankinnan johdosta ja toivotamme m/t Nunnalahdelle parhainta menestystä sen toimiessa maamme merenkulun ja samalla koko talouselämämme hyväksi.

No 6/57

SR:N TOIMINTAA JA TIEDOITUKSIA

1. 10. 57—30. 11. 57.

Liiton hallituksen kokous pidettiin marraskuun 5 päivänä.

Suomen Höyrylaiva Oy lähetti liitolle lokakuun alussa lausunnon antamista varten laivapiirustukset, joiden mukaan lähiaikoina on tarkoitus rakentaa Hollannissa kolme tankkilaivaa. Antamassaan lausunnossa liitto kiinnitti yhtiön huomiota siihen, että varsinkin tankkilaivoissa, joissa on enemmän tilaa käytettävissä, radiosähkötäjälle olisi varattava erillinen toimistohytti palkkakirjanpidon ja palkanmaksujen suorittamista varten ja että radiosähkötäjän käyttöön olisi varattava kassakaappi. Radiosähkötäjän asuinhytin suhteen ei liitolla ollut huomauttamista, se oli riittävän tilava. Sensijaan radioasemaa varten varattua hyttitilaa, esitti liitto suurennettavaksi.

Lokakuun 14 päivänä päivätyssä kirjeessä ilmoitti Yhdistyneitten Kansakuntien Euroopan toimisto liitolle olevansa halukas ottamaan suomalaisia radiosähkötäjiä palvelukseensa mukana seuranneen palkka- ja työehtosopimuksen mukaisilla ehdoilla. Palvelukseen otetaan 23—40 vuoden ikäisiä, I luokan radiosähkötäjiä. Muina pätevyysvaatimuksina mainittakoon englanninkielen taito ja kyky vastaanottaa lähetystä suoraan kirjoituskoneella 30 sanaa selvää tekstiä ja 25 sanaa koodea minuutissa.

Asiasta kiinnostuneet jäsenet voivat tutustua lähemmin mainittuihin palkka- ja työehtosopimuksiin liiton toimistossa.

Liitto on irtisanonut Arvi A. Kariston kirjapainon kanssa olleen sopimuksen Radiosähkötäjälehden painamisesta päättyväksi kuluvan vuoden lopussa. Vuoden 1958 alusta lukien on liitto tehnyt sopimuksen lehden painattamisesta Helsingissä sijaitsevan Erikoispaino Oy:n kanssa.

Lokakuun 31 päivänä irtisanoi liitto Merenkulun Työnantajaliiton ja Utrikessjöfartens Arbetsgivareföreningen kanssa voimassa olevan laivaradiosähkötäjiä koskevan työehtosopimuksen päättyväksi 31 päivänä joulukuuta 1957. Vastaavasti irtisanoivat myös mainitut varustamoyhdistykset omasta puolestaan sopimuksen päättyväksi. Neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta aloitettiin marraskuun 18 päivänä ja jatkuvat ne edelleen. Kuten edellisessä lehtemme numerossa jo ilmoitettiin, hyväksyttiin ensi vuotta koskevat palkat jo lokakuun 15 päivänä allekirjoitetulla sopimuksella, joten nyt ovat neuvottelujen kohteena markkamääräisiä lisiä koskevat korotukset sekä eräät muut työehtosopimuksen määräykset.

Marraskuun 2 päivinä paljastettiin Turussa Meren uhrien muistomerkki, jonka pystyttämiseksi ryhdyttiin Turun Laivapäällystöyhdistyksen aloitteesta. Muistomerkin on suunnitellut arkkitehti Karin Bryggman-Nuotio.

Patsaan vihkimisen ja meren uhrien siunaamisen suoritti arkkipää Ilmari Salomies. Tilaisuudessa oli läsnä merenkulkupiirien, seurakuntien ja Turun kaupungin edustajia sekä runsaslukuinen yleisöjoukko.

Satamajohtaja, merikapteeni Haikkola puhui ja laski seppeleen patsaan pystyttäjien puolesta. Lisäksi laskettiin seppeleitä Turun kaupungin, seura-

kuntien, merenkulkualan järjestöjen ja varustamojen sekä yksityisten henkilöiden puolesta. SR:ää edusti tilaisuudessa liiton kunniapuheenjohtaja Weijo Meklin.

Virkamiesliiton syyskokous pidettiin marraskuun 30 p:nä Kauppakorkeakoululla. Tärkeimmäksi siellä käsitellyistä asioista muodostui palkkauskysymys. Liiton varapuheenjohtajan professori Pentti Kalajan alustuksen jälkeen virisi palkkauskysymyksessä parin tunnin keskustelu, jonka tuloksena hyväksyttiin asiassa julkilausuma. Liittokokous piti välttämättömänä, että virkamiesten palkat korotetaan viipymättä sille tasolle kuin yleisillä työmarkkinoilla on jo tapahtunut ja että maan hallitus antaa eduskunnalle asiassa esityksen siksi ajoissa, että se ehditään käsitellä vielä syysistuntokauden aikana. Kokouksessa valittiin 6-jäseninen lähetystö, joka sai tehtäväkseen esittää valtiovarainministereille virkamiesten palkkauskysymyksen pikaisen käsittelyn välttämättömyyttä.

Kauppa- ja teollisuusministeriö on marraskuun 6 päivänä lähettänyt liitolle jäljennöksen Egyptin Tukholmassa olevan lähetystön Ulkoasiainministeriölle lähettämästä verbaalinootista, josta ilmenee että Egyptin sotaministeriön satama- ja majakkahallitus on kieltänyt kaiken valokuvaamisen ja filmaamisen Aleksandrian satamavyöhykkeellä. Kiellon rikkomisesta rangaistaan 31/7 1956 annetun lain No 792 mukaan.

Liiton vuosikokous päätettiin pitää helmikuun 8 päivänä 1958 Rakennusmestarien kerholla alkaen klo 13.30. Tarkempi selostus vuosikokouksesta äänestyslippuineen hallituksen jäsenten vaalia varten lähetetään jäsenille joulukuun kuluessa.

Helsinki 30. 11. 1957.

Tj.

VUOSIKOKOUS

Suomen Radiosähkötäjäliitto r.y:n sääntöjen mukainen vuosikokous pidetään lauantaina helmikuun 8 päivänä 1958 Rakennusmestarien kerhossa Helsingissä Fredrikinkatu 51—53 alkaen klo 13.30. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 22 §:ssä mainitut asiat.

Vuosikokouksen jälkeen alkaa samassa paikassa kello 19.00 tavanmukainen illanvietto, johon osallistumisesta ilmoitettava, mikäli mahdollista liiton toimistoon helmikuun 5 päivään mennessä. Tanssia ym. ohjelmaa. Toivotaan runsasta osanottoa.

Kunnioittaen

Suomen Radiosähkötäjäliitto r.y.
Hallitus

JÄSENMAKSUT

Huomattava osa liiton jäsenistä on jättänyt jäsenmaksunsa suorittamatta määräaikaan mennessä. Asianomaiset, kiiruhtakaa nyt korjaamaan laiminlyöntinne. Mikäli suoritate kaikki vielä maksamatta olevat jäsenmaksunne liitolle viimeistään 31. 12. 1957, ei nimeänne julkaista n.s. »mustassa listassa» lehtemme helmikuussa ilmestyvässä numerossa. 1/58.

Hallitus

*

Radiosähköttäjät!

Kiitämme kuluneesta vuodesta

sekä

toivotamme *Rauhallista Joulua*

ja

Hyvää Uutta Vuotta!

STAR-RADIO OY

HELSINKI

KÖYDENPUNOJANK. 4 A

PUH. 13 211

Views of the contents of this issue

— The delegates of the Northern Countries met on 30. 10.—1. 11. 57 in Helsinki to discuss common questions of the telecommunication services. One of the radio questions can be mentioned: a question concerning organizing of cooperation between Denmark, Norway, Sweden and Finland for controlling transmissions of the maritime HF-telegraph bands. The said cooperation will be started from beginning of the next year. (*Telegraph Administrations*)

— On November 31st the Union renounced the agreement of working conditions presently in force. Negotiations for a new agreement, which does not concern the wages, are being carried on. These ordinary negotiations concern thus the separate allowances in Finnmarks and other questions of working conditions.

— The Annual Meeting of the Union will be held on February 8th 1958 in Helsinki.

— The Manager of Activities, Mr. Erkki Koivisto, has been Secretary of the Union already for 25 years.

— The editorial staff of »Radiosähköttäjä» wishes to all readers of this column Merry Christmas and Happy New Year 1958.

FREQUENCY-MODULATED VHF RADIO FOR PORT OF SOUTHAMPTON

Marconi's have been awarded a substantial contract by the Southampton Harbour Board for

equipping the Port of Southampton Operation and Information Service with frequency-modulated VHF radio. Southampton is one of the world's most important ports.

The equipment to be supplied will conform to the standards laid down at the Hague Convention of January last and will form the basis of a new system of port communications that may eventually have a world wide application.

The order includes five 25 watt F.M. VHF transmitters, Type HX86A and five F.M. VHF receivers, Type HR86A, together with associated remote control equipment. The transmitters and receivers are capable of operation on any one of six adjacent channels, any one of which may be selected at will from a control centre sited at a convenient point in the area. Three seven-channel F.M. VHF mobile equipments, Type HP86B, and two automatic mains/standby engine-alternator sets are also among the items to be supplied.

NEW HIGH POWER RADAR

Marconi's are producing a new high-power (3 megawatt) 10 cm radar transmitter/receiver which incorporates many revolutionary new features. Its existence permits the ready design of a variety of very long-range high cover radar systems.

This new equipment, known as the Type SR1000, represents the closest approach yet made to the ideal concept of a packaged station. It provides in a single compact unit the answer to all modern long-range radar requirements in the fields of early warning, air traffic control, air and coastal defence systems and meteorology. Installed in the larger types of naval vessel, it can function with great efficiency in air-to-surface warning systems.

RAHAVASTIKKEIDEN KOROTUS

Merimiesten vuosilomapalkkaan sisältyvät rahavastikkeet asunnosta ja ravinnosta korotetaan elinkustannusindeksissä tapahtuneen nousun joh-

dosta 1. 1. 1958 lukien seuraavasti: päällystölle maksetaan asunnosta 112 mk ja ravinnosta 363 mk päivässä ja muille aluksissa toimessa oleville asunnosta 80 mk ja ravinnosta 330 mk päivässä.

Hyvää Joulua ja Onnea Vuodelle 1958

Suomen Radiosähköttäjäliitto r. y.

Postiosoite: Hietalaudenranta 15 E 1, Helsinki
Sähköosoite: Radioliitto, Helsinki
Puh. 622 830 Postisiirtotili: 7590

Toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja:

Erkki Koivisto
Valkjärvent. 15 Laajalahti, puh. 461 447

Puheenjohtaja:

Tarmo Nuotio
Tehtaankatu 23 D Helsinki, puh. 31 642

Varapuheenjohtaja:

B. A. Sinkkonen

Hallituksen jäsenet:

A. Helin, E. Koivisto, E. Hallamaa

Hallituksen varajäsenet:

J. Piispanen, V. Jyvä
I. Päivärinne, K. Savolainen, P. Mervi

„Radiosähköttäjä”

Vastaava toimittaja ja ilmoitushankkija:

B. A. Sinkkonen, Laajalahti, Kuolemajärventie 13, puh. 845703; toim. 61201-144

Ilmoitushinnat v. 1957

(1. 7. 57 lukien) kerta- vuosi-il-

Etusivu ja 1/1-sivu 10.000:— ilmoitus moittajille

1/2-sivu 6.000:— annetaan

1/4-sivu 3.500:— alennus

1/8-sivu 2.000:—

Jäsenten »Osta pois» 400:—

Ilmoitusten oltava toimituksen käytettävissä 2 viikkoa ennen kunkin numeron ilmestymistä eli tammi-, maalisk., touko-, heinä- syys- ja marraskuun loppuun mennessä.

Tilaushinta mk 600:— vuodelta; irtonumero 100:—